

УДК 355.5

DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2023-1-77/112-119>

Георгадзе О. А., кандидат військових наук, доцент
Петров В. А.

(0000-0002-9306-6660)

(0000-0001-7966-2020)

Кафедра військової підготовки Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського,
Київ

Часткова методика оцінювання рівня організації вогневої підготовки офіцерів запасу

Резюме. У статті викладено часткову методику оцінювання рівня організації вогневої підготовки офіцерів запасу, яка дає змогу комплексно врахувати вплив суб'єктів вогневої підготовки на проведення навчання об'єктами підготовки. Запропонований підхід дає змогу провести кількісну оцінку рівня організації вогневої підготовки, а також обґрунтувати рекомендації щодо її удосконалення.

Ключові слова: організація вогневої підготовки; громадяни України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу; кафедра військової підготовки; планування; матеріально-технічне забезпечення; контроль.

Постановка проблеми. В умовах відбиття збройної агресії Російської Федерації проти України та реалізації стратегічного курсу держави на приєднання до європейської спільноти, їх безпекових структур, Збройним Силам України (далі – ЗС України) потрібні компетентні фахівці з глибокими професійними знаннями, спроможні виконувати завдання із захисту держави, діяти спільно із збройними силами держав - членів НАТО. Саме на досягнення високого рівня підготовленості персоналу спрямована підготовка ЗС України. Однією зі складових підготовки персоналу у ЗС України є підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, яка проводиться у військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти (далі – ВНП ЗВО) або у вищих військових навчальних закладах (далі – ВВНЗ).

Підготовка навчених людських ресурсів для виконання військового обов'язку в запасі, проходження військової служби за контрактом або за призовом осіб офіцерського складу, проходження служби у військовому резерві для ЗС України потребує чималих зусиль, тому що громадяни України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу повинні володіти усім комплексом необхідних професійних та спеціальних компетентностей для успішного виконання професійних обов'язків на посадах офіцерського складу, зокрема з вогневої підготовки.

Поява на озброєнні сучасних зразків стрілецької зброї та іншого озброєння, перехід на принципи та стандарти збройних сил держав – членів НАТО вимагають від керівників військових навчальних закладів, науково-педагогічних працівників змінювати

програми підготовки, здійснювати пошук та реалізацію нових підходів щодо організації вогневої підготовки.

Підготовка громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, з вогневої підготовки здійснюється у відповідній системі, яка являє собою сукупність взаємопов'язаних елементів, що забезпечують досягнення мети підготовки. Основними елементами системи підготовки персоналу, зокрема з вогневої підготовки є: суб'єкти і об'єкти підготовки та засоби, які забезпечують її організацію і проведення.

Зазначене спонукає до пошуку та реалізації нових підходів щодо удосконалення організації вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки з громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

Зазначене свідчить про актуальність теми, яка розглядається.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз попередніх досліджень та публікацій з даного напрямку [1–14] свідчить про те, що єдиного методичного підходу до оцінювання рівня організації вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки не існує. Наявні методичні підходи які є, не враховують зміни існуючої системи підготовки ЗС України та особливостей її проведення з громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу у ВНП ЗВО або у ВВНЗ.

У роботах [1, 2] розглядалися методичні підходи до оцінювання рівня організації підготовки у ЗС України та організації об'єднаної підготовки сил оборони держави. Стаття [3] присвячена методиці оцінювання рівня організації підготовки окремої бригади

територіальної оборони. У статтях [4–5] розглядаються підходи щодо оцінювання рівня організації навчально-виховного процесу в навчальному центрі та готовності навчального закладу до військової підготовки громадян за програмою підготовки офіцерів запасу.

Запропоновані в статтях [6–7] аналітичні залежності дозволяють оцінити якість програми індивідуальної підготовки військовослужбовців артилерійських підрозділів та визначити потребу у підготовці наукових, науково-педагогічних працівників. У попередній роботі авторів [8] розглянуто методику оцінювання рівня методичної діяльності кафедри військової підготовки. У статтях [9–11] викладені часткові методики оцінювання рівня навченості бригади тактичної авіації, підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності та навченості органів військового управління тактичного рівня. У працях [12–14] розглядалися підходи щодо оцінювання ефективності індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у ВВНЗ, оцінювання стану індивідуальної підготовки військовослужбовців в органах військового управління та рівня ресурсного забезпечення заходів бойової підготовки військових частин.

Водночас, розроблений попередниками науково-методичний апарат є базовою основою для подальшого удосконалення і може бути частково використаний під час оцінювання рівня організації вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки з

$$K_{op}(t) = C_{ПЛ}(t) \times g_{ПЛ} + C_{МТЗ}(t) \times g_{МТЗ} + C_K(t) \times g_K, \quad (1)$$

де $C_{ПЛ}(t)$, $C_{МТЗ}(t)$, $C_K(t)$ – показники, які характеризують рівні планування вогневої підготовки, матеріально-технічного забезпечення заходів вогневої підготовки, контролю заходів вогневої підготовки відповідно на час t ;

$g_{ПЛ}$, $g_{МТЗ}$, g_K – вагові коефіцієнти показників планування вогневої підготовки, матеріально-технічного забезпечення та контролю заходів вогневої підготовки.

Оцінку рівня планування вогневої підготовки $C_{ПЛ}(t)$ пропонується визначати показником, який враховує діяльність суб'єктів вогневої підготовки щодо визначення змісту і порядку вивчення модуля

громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу.

Тому виникає потреба у науковому обґрунтуванні підходів щодо удосконалення організації вогневої підготовки, що потребує використання відповідних методичних положень оцінювання її рівня.

Метою статті є розроблення методики оцінювання рівня організації вогневої підготовки офіцерів запасу.

Виклад основного матеріалу. Оцінку рівня організації вогневої підготовки офіцерів запасу $K_{op}(t)$ пропонується визначати за показником, який враховує діяльність суб'єктів підготовки (науково-педагогічні працівники ВВНЗ та ВНП ЗВО), яка спрямована на продумане, планове, систематичне і всебічно забезпечене навчання та виховання об'єктів підготовки (громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу).

Найважливішими заходами з організації вогневої підготовки офіцерів запасу є планування вогневої підготовки, матеріально-технічне забезпечення та контроль заходів вогневої підготовки, рівень якості яких й прийнято за часткові показники.

Зважаючи на те, що планування вогневої підготовки не залежить від матеріально-технічного забезпечення та контролю заходів вогневої підготовки, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для розрахунку рівня організації вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки $K_{op}(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

відповідного розділу програми військової підготовки для набуття громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, комплексу професійних та спеціальних компетентностей. До показників, які характеризують рівень планування вогневої підготовки пропонується віднести: “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” $L_{ПЛ СЗВП}(t)$ і “Озброєння механізованих підрозділів” $L_{ПЛ ОМП}(t)$ Програми військової підготовки офіцерів запасу за військово-обліковою спеціальністю “Бойове застосування механізованих з'єднань, військових частин і підрозділів”.

Для оцінювання рівня планування вогневої підготовки $C_{ПЛ}(t)$ пропонується

$$C_{ПЛ}(t) = L_{ТПСЗВП}(t) \times g_{ТПСЗВП} + L_{ТПОМП}(t) \times g_{ТПОМП}, \quad (2)$$

де $L_{ТПСЗВП}(t)$, $L_{ТПОМП}(t)$, – показники, які характеризують якість Тематичних планів вивчення модулів “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” і “Озброєння механізованих підрозділів”;

$g_{ТПСЗВП}$, $g_{ТПОМП}$ – вагові коефіцієнти показників Тематичних планів вивчення модулів “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” та “Озброєння механізованих підрозділів”.

Якість Тематичних планів вивчення модулів “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” $L_{ТПСЗВП}(t)$ та “Озброєння механізованих підрозділів” $L_{ТПОМП}(t)$ пропонується оцінювати за такими показниками: відповідність тематичних планів вимогам кваліфікаційній характеристиці та

$$L_{ТПСЗВП}(L_{ТПОМП}) = Z_{ВП}(t) \cdot q_{ВП} + Z_{см}(t) \cdot q_{см} + Z_{нр}(t) \cdot q_{нр}, \quad (3)$$

де $Z_{ВП}(t)$, $Z_{см}(t)$, $Z_{нр}(t)$ – показники, які характеризують відповідність тематичних планів вимогам кваліфікаційній характеристиці та програмі військової підготовки офіцерів запасу, структурування змістових модулів та практичність тематичних планів відповідно на час t ;

$q_{ВП}$, $q_{см}$, $q_{нр}$ – вагові коефіцієнти важливості показників $Z_{ВП}(t)$, $Z_{см}(t)$, $Z_{нр}(t)$.

Оцінку рівня відповідності тематичних планів вимогам кваліфікаційній характеристиці та програми військової підготовки офіцерів запасу $Z_{ВП}(t)$ пропонується визначати показником, який характеризується відповідністю змісту та результатів навчання, які відображають чітко визначені переліки компетентностей необхідні для успішного виконання професійних обов’язків на посадах офіцерського складу та основні вимоги до професійних якостей, знань, умінь і практичних навичок військового фахівця. Його значення пропонується визначати виходячи з досвіду проведення вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки. Зробимо припущення, що:

використовувати адитивну агрегацію:

програмі військової підготовки офіцерів запасу $Z_{ВП}(t)$, структурування змістових модулів тематичних планів $Z_{см}(t)$, практичність тематичних планів $Z_{нр}(t)$.

Зважаючи на те, що відповідність тематичних планів вимогам кваліфікаційній характеристиці та програмі військової підготовки офіцера запасу не залежить від структурування змістових модулів та практичності тематичних планів, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для розрахунку якості Тематичних планів вивчення модуля “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” $L_{ТПСЗВП}(t)$ та “Озброєння механізованих підрозділів” $L_{ТПОМП}(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$Z_{ВП}(t) = 0,9$ – якщо зміст навчальних занять повністю відображає визначені переліки компетентностей, необхідні для успішного виконання професійних обов’язків на посадах офіцерського складу та основні вимоги до професійних якостей, знань, умінь і практичних навичок військового фахівця;

$Z_{ВП}(t) = 0,7$ – якщо зміст навчальних занять в цілому відображає визначені переліки компетентностей, необхідні для успішного виконання професійних обов’язків на посадах офіцерського складу та основні вимоги до професійних якостей, знань, умінь і практичних навичок військового фахівця;

$Z_{ВП}(t) = 0,5$ – якщо зміст навчальних занять не повністю відображає визначені переліки компетентностей, необхідні для успішного виконання професійних обов’язків на посадах офіцерського складу та основні вимоги до професійних якостей, знань, умінь і практичних навичок військового фахівця.

Оцінку рівня структурування змістових модулів тематичних планів вивчення модуля “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” та “Озброєння механізованих підрозділів” $Z_{см}(t)$ пропонується визначати показником, який характеризується відображенням системності, послідовності і комплексності вивчення навчального матеріалу. Його

значення пропонується визначати виходячи з досвіду проведення вогневої підготовки на кафедрі військової підготовки. Зробимо припущення, що:

$Z_{cm}(t) = 0,9$ – якщо відображені навчальні питання занять змістових модулів відповідають системності, послідовності і комплексності вивчення навчального матеріалу для досягнення кінцевої мети підготовки не менш ніж на 90%;

$Z_{cm}(t) = 0,7$ – якщо відображені навчальні питання занять змістових модулів в цілому відповідають системності, послідовності і комплексності вивчення навчального матеріалу для досягнення кінцевої мети підготовки не менш ніж на 70%;

$Z_{cm}(t) = 0,5$ – якщо відображені заходи в цілому відповідають системності, послідовності і комплексності вивчення навчального матеріалу для досягнення кінцевої мети підготовки не менш ніж на 50%.

Оцінку рівня практичності тематичних планів $Z_{np}(t)$ пропонується визначати показником, який характеризується передбаченими змістовими модулями тематичних планів вивчення модулів “Стрілецька зброя та вогнева підготовка” та “Озброєння механізованих підрозділів” необхідними практичними заходами, що дозволять громадянам України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, отримати необхідні практичні навички та отримати визначені результати навчання. Його значення пропонується визначати виходячи з досвіду проведення вогневої

підготовки на кафедрі військової підготовки. Зробимо припущення, що:

$Z_{np}(t) = 0,9$ – якщо відображені практичні заходи змістових модулів тематичних планів з урахуванням часу на їх проведення дозволяють отримати практичні навички та отримати визначені результати навчання не менш ніж на 90%;

$Z_{np}(t) = 0,7$ – якщо відображені практичні заходи змістових модулів тематичних планів з урахуванням часу на їх проведення дозволяють отримати практичні навички та отримати визначені результати навчання не менш ніж на 70%;

$Z_{np}(t) = 0,5$ – якщо відображені практичні заходи змістових модулів тематичних планів з урахуванням часу на їх проведення дозволяють отримати практичні навички та отримати визначені результати навчання не менш ніж на 50%;

Оцінку рівня матеріально-технічного забезпечення заходів вогневої підготовки $C_{MTЗ}(t)$ пропонується визначати показником, який враховує достатність забезпечення заходів вогневої підготовки навчально-тренувальними, технічними та матеріальними засобами.

Оскільки забезпечення навчально-тренувальними засобами не залежить від забезпечення технічними та матеріальними засобами, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня матеріально-технічного забезпечення заходів вогневої підготовки пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$C_{MTЗ}(t) = M_{HTЗ}(t) \cdot q_{HTЗ} + M_{ТЗ}(t) \cdot q_{ТЗ} + M_{МЗ}(t) \cdot q_{МЗ}, \quad (4)$$

де $M_{HTЗ}(t), M_{ТЗ}(t), M_{МЗ}(t)$ – показники, які характеризують рівень забезпеченості заходів вогневої підготовки навчально-тренувальними, технічними та матеріальними засобами.

$q_{HTЗ}, q_{ТЗ}, q_{МЗ}$ – вагові коефіцієнти показників забезпеченості навчально-тренувальними, технічними та матеріальними засобами, які виділяються на вогневу підготовку.

Розрахунок значення показника “забезпеченість заходів вогневої підготовки навчально-тренувальними засобами”

$M_{HTЗ}(t)$ пропонується розраховувати за залежністю, яка враховує наявну кількість навчально-тренувальних засобів, які використовуються під час проведення заходів вогневої підготовки із їх необхідною потребою, з урахуванням важливості d -го виду навчально-тренувального засобу:

$$M_{HTЗ}(t) = \frac{\sum_{d=1}^{D_B} H_{HTd}(t) \cdot q_d}{\sum_{d=1}^{D_H} H_{HTd}(t) \cdot q_d}, \quad (5)$$

де D_B – кількість d -х навчально-тренувальних засобів, які використовуються під час проведення заходів вогневої підготовки на час t ;

D_H – кількість необхідних d -х навчально-тренувальних засобів для якісного проведення заходів вогневої підготовки у відповідності до норм забезпечення;

q_d – ваговий коефіцієнт важливості d -го навчально-тренувального засобу;

$H_{HTd}(t)$ – індекс наявності d -го навчально-тренувального засобу під час проведення заходів вогневої підготовки на час t .

$$M_{T3}(t) = \frac{\sum_{y=1}^{B_B} K_{T3y}(t) \cdot q_y}{\sum_{y=1}^{B_H} K_{T3y}(t) \cdot q_y}, \quad (7)$$

де B_B – кількість y -х технічних засобів, які використовуються під час проведення заходів вогневої підготовки на час t ;

B_H – кількість необхідних y -х технічних засобів для якісного проведення заходів вогневої підготовки у відповідності до норм забезпечення.

q_y – ваговий коефіцієнт важливості y -го технічного засобу;

$K_{T3y}(t)$ – індекс наявності y -го технічного засобу під час проведення заходів вогневої підготовки на час t .

$$M_{M3}(t) = \frac{\sum_{b=1}^{X_B} Q_{M3b}(t) \cdot q_b}{\sum_{b=1}^{X_H} Q_{M3b}(t) \cdot q_b}, \quad (9)$$

де X_B – кількість b -х матеріальних засобів, які використовуються під час проведення заходів вогневої підготовки на час t ;

X_H – кількість необхідних b -х матеріальних засобів для якісного проведення заходів вогневої підготовки у відповідності до норм забезпечення;

q_b – ваговий коефіцієнт важливості b -го матеріального засобу;

$$H_{HTd} = \begin{cases} 1, \text{при наявності;} \\ 0, \text{відсутнє.} \end{cases} \quad (6)$$

Розрахунок значення показника “забезпеченість заходів вогневої підготовки технічними засобами” $M_{T3}(t)$ пропонується розраховувати за залежністю, яка враховує наявну кількість озброєння та військової техніки (далі – ОВТ), стрілецької зброї, гранатометів та ручних гранат, які використовуються під час проведення заходів вогневої підготовки із їх необхідною потребою, з урахуванням важливості y -го виду технічного засобу:

$$K_{T3y} = \begin{cases} 1, \text{при наявності;} \\ 0, \text{відсутнє.} \end{cases} \quad (8)$$

Розрахунок значення показника “забезпеченість заходів вогневої підготовки матеріальними засобами” $M_{M3}(t)$ пропонується розраховувати за залежністю, яка враховує наявну кількість боєприпасів, засобів імітації та навчальних приладів, які використовуються під час проведення заходів вогневої підготовки із їх необхідною потребою, з урахуванням важливості b -го виду матеріального засобу:

$$Q_{M3b}(t) - \text{індекс наявності } b\text{-го матеріального засобу під час проведення заходів вогневої підготовки на час } t;$$

$$Q_{M3b} = \begin{cases} 1, \text{при наявності;} \\ 0, \text{відсутнє.} \end{cases} \quad (10)$$

Оцінку рівня контролю заходів вогневої підготовки з громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $C_K(t)$ на час t пропонується визначати за показниками, які враховують діяльність суб’єктів вогневої підготовки щодо виконання основних заходів контролю.

До основних заходів контролю вогневої підготовки з громадянами України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу віднесено: об'єктивне оцінювання громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $S_o(t)$ та надання практичної допомоги в процесі проведення вогневої підготовки $S_d(t)$.

Оскільки об'єктивне оцінювання не залежить від надання допомоги в процесі вогневої підготовки громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, а отже і їх показники не залежні один від одного, то для оцінювання рівня контролю вогневої підготовки громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу $C_K(t)$ пропонується використовувати адитивну агрегацію:

$$C_K(t) = S_o(t) \times q_o + S_d(t) \times q_d, \quad (11)$$

де $S_o(t)$ – показник, який характеризує об'єктивне оцінювання громадян України, які навчаються за програмою

підготовки офіцерів запасу $C_K(t)$ на час t ;

$S_d(t)$ – показник, який характеризує надання суб'єктами вогневої підготовки допомоги в процесі проведення вогневої підготовки на час t ;

q_o, q_d – вагові коефіцієнти показників об'єктивного оцінювання громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу та надання допомоги в процесі проведення вогневої підготовки.

Показник “об'єктивне оцінювання” $S_o(t)$ характеризує визначення достовірного рівня навченості громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу суб'єктами вогневої підготовки.

Для оцінки показника “об'єктивне оцінювання” пропонується використовувати розроблену нами шкалу оцінки критеріїв, яку наведено в Табл. 1.

Таблиця 1

Оцінка критеріїв об'єктивного оцінювання громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу

Критерії об'єктивного оцінювання громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу	Оцінка в балах
оцінювання за допомогою експертно-навчальних систем	1,0
оцінювання у складі комісії (не менше 3 осіб)	0,8
оцінювання керівником заходу (одноосібно)	0,6

Показник “надання допомоги” характеризує системність участі суб'єктів вогневої підготовки у наданні практичної допомоги об'єктам вогневої підготовки. Його розрахунок пропонується здійснювати за залежністю, яка враховує кількість w -х

заходів вогневої підготовки у яких суб'єкти вогневої підготовки надавали практичну допомогу об'єктам вогневої підготовки від їх загальної кількості з урахуванням їх важливості:

$$S_d(t) = \frac{\sum_{a=1}^{W_n} N_{Da}(t) \cdot q_a}{\sum_{a=1}^{W_3} N_{Da}(t) \cdot q_a}, \quad (12)$$

де W_n – кількість заходів вогневої підготовки у яких суб'єкти вогневої підготовки надавали практичну допомогу об'єктам вогневої підготовки;

W_3 – загальна кількість заходів вогневої підготовки;

q_a – ваговий коефіцієнт важливості a -го заходу вогневої підготовки;

$N_{Da}(t)$ – показник, який характеризує a -й захід вогневої підготовки громадян України, які навчаються за

програмою підготовки офіцерів запасу на час t .

Визначення вагових коефіцієнтів усіх рівнів здійснюється методом експертного оцінювання.

Висновки. Отже, у статті висвітлена часткова методика оцінювання рівня організації вогневої підготовки офіцерів запасу, яка враховує вплив суб'єктів підготовки на проведення навчання об'єктами підготовки, на основі вибору сукупності показників, які характеризують рівень планування, матеріально-технічне

забезпечення та контроль заходів вогневої підготовки.

Перспективами подальших досліджень є обґрунтування рекомендацій з удосконалення організації вогневої підготовки офіцерів запасу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Георгадзе О. А., Репіло Ю. Є., Куртсеітов Т. Л., Микусь С. А., Хома В. В. Методичний підхід щодо оцінювання рівня організації підготовки у Збройних Силах України // *Social development and security : Journal of Scientific Papers*. 2022. № 12 (5). С. 1–9. DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.1>.
2. Neorhadze O. Metod's for assessing the level of the organization of joint training of defence forces // *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2022. № 2 (44). С. 43–47. DOI: <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47>.
3. Neorhadze O., Barhylevych A. Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology // *Political Science and Security Studies Journal*. 2020. Vol. 1 № 1. P. 71–75. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.4399732>.
4. Vynokurov D., Neorhadze O. Comprehensive methodology for evaluating the effectiveness of training the variable composition of the training center // *Political Science and Security Studies Journal*. 2021. Vol. 2, № 2. P. 77–85. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5071081>.
5. Neorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers // *Political Science and Security Studies Journal*. 2020. Vol. 1, № 2. P. 90–97. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.4521176>.
6. Георгадзе О. А., Харабара В. І., Горбенко С. В. Методичний підхід щодо оцінювання якості програми індивідуальної підготовки артилерійських підрозділів // *Системи озброєння і військова техніка*. 2015. № 2 (42). С. 68–70.
7. Maistrenko O., Artamoshchenko V., Petushkov V., Shcherba A., Balandin M., Stetsiv S., Neorhadze O., Kharabara V., Sivak O. Improving the methodological approach to determining the number of postpostgraduates planned for admission // *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. Vol. 3, No. 3 (117). P. 43–56. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.259707>.
8. Георгадзе О. А., Петров В. А. Часткова методика оцінювання рівня методичної діяльності кафедри військової підготовки // *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2022. № 1 (43). С. 99–104. DOI: <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-43-1-99-104>.
9. Piekhota S., Neorhadze O., Kharabara V. Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel // *Political Science and Security Studies Journal*. 2021. Vol. 2. № 1. P. 68–73. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.4818549>.
10. Георгадзе О. А., Харабара В. І. Часткова методика оцінювання рівня підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності // *Social development and security : Journal of Scientific Papers*. 2019. № 9 (4). С. 131–142. DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2019.9.4.10>.
11. Макаліш О. В., Георгадзе О. А. Методичний підхід до оцінювання рівня навченості органів військового управління тактичного рівня // *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. 2016. № 3 (58). С. 104–108. DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-3-58/104-108>.
12. Георгадзе О. А., Пампуха І. В., Шевчук В. В., Пехота С. Г., Чайковська О. Є. Методичний підхід до оцінювання ефективності індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах // *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. 2022. № 76. С. 130–138. DOI: <https://doi.org/10.17721/2519-481X/2022/76-11>.
13. Салаш О. А., Георгадзе О. А. Часткова методика оцінювання стану індивідуальної підготовки військовослужбовців в органах військового управління // *Social development and security : Journal of Scientific Papers*. 2022. № 12 (5). С. 10–20. DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2022.12.5.2>.
14. Георгадзе О. А. Методика оцінювання рівня ресурсного забезпечення заходів бойової підготовки військових частин // *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2016. № 3 (27). С. 144–147.

Стаття надійшла до редакційної колегії 31.01.2023

Partial methodology for assessing the level of organization of fire training for reserve officers

Annotation

Training of trained human resources for military duty in the reserve, military service under contract or conscription of officers, service in the military reserve for the Armed Forces of Ukraine requires considerable effort, since citizens of Ukraine studying under the reserve officer training program must have the full range of necessary professional and special competencies to successfully perform professional duties in the positions of officers, including firearms training.

This prompts the search for and implementation of new approaches to improving the organization of fire training at the military training department with Ukrainian citizens enrolled in the reserve officer training program.

The assessment of the level of organization of fire training of reserve officers is determined by an indicator that takes into account the activities of training subjects (scientific and pedagogical staff of higher education institutions and higher education institutions), which is aimed at thoughtful, planned, systematic and comprehensively provided training and education of training objects (citizens of Ukraine studying under the program of training of reserve officers). The most important measures for organizing fire training of reserve officers are planning of fire training, logistics and control of fire training activities.

In general, the article presents a partial methodology for assessing the level of organization of fire training of reserve officers, which allows to comprehensively take into account the influence of subjects of fire training on the training of training objects. The proposed approach allows for a quantitative assessment of the level of organization of fire training, as well as substantiating recommendations for its improvement.

Keywords: organization of fire training; citizens of Ukraine studying under the reserve officer training program; military training department; planning; logistics; control.